

Nazorg bij restverontreiniging na bodemsanering

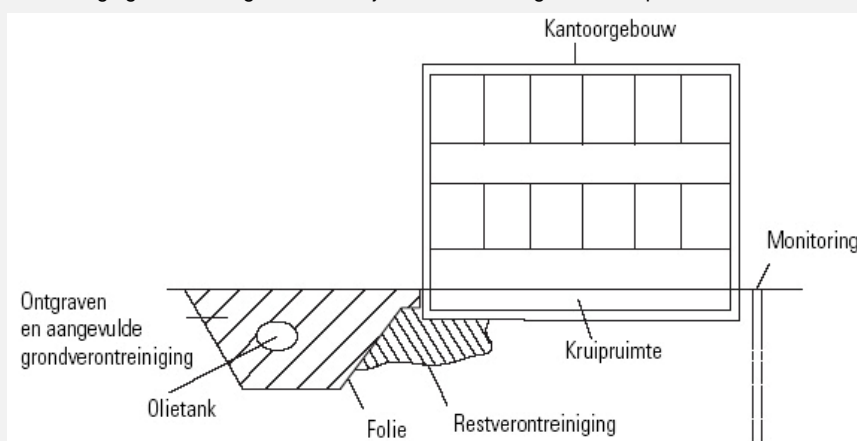
Deze 5-minutenversie bevat de essentie van de uitkomsten van het onderzoek naar nazorg bij restverontreiniging na bodemsanering van de provincie Zuid-Holland.

Aanleiding

In 1980 kwam in Nederland het gifschandaal in Lekkerkerk aan het licht. Een hele nieuwbouwwijk bleek gebouwd te zijn op sterk verontreinigde grond. De opschudding na de vondst van het gif was aanleiding om uiteindelijk in 1987 de Wet bodembescherming in te voeren, met daarin de voorwaarden die (kunnen) worden verbonden aan het verrichten van handelingen in of op de bodem. Bodemsanering is het beperken en zoveel mogelijk ongedaan maken van bodemverontreinigingen. Bodemverontreinigingen die een risico vormen voor mens of milieu worden bij voorkeur weggehaald. Dat is echter niet altijd mogelijk of gewenst. Vaak kan het technisch niet, of niet helemaal, bijvoorbeeld omdat het onder een gebouw ligt. Een andere reden kan zijn dat saneren zo duur is dat de kosten en de opbrengst (verminderd milieurisico) niet langer in een verantwoorde verhouding staan. Indien een restverontreiniging in de bodem achterblijft en beperkingen in het gebruik van de bodem en/of maatregelen in het belang van de bescherming van de bodem noodzakelijk zijn, is er sprake van nazorg.

Voorbeeld: Nazorg bij isolatie van de restverontreiniging

Op een groot industrieterrein is een nabij een kantoorgebouw gelegen olietank verwijderd. Daarbij is tevens alle grondverontreiniging buiten het gebouw verwijderd. Onder het gebouw is sprake van een restverontreiniging met minerale olie in de grond.

Tussen de schone aanvulling van de ontgravingsput en de restverontreiniging onder het gebouw is een kunststof-folie aangebracht. Zoals vastgelegd in het saneringsplan, zal de restverontreiniging pas worden verwijderd wanneer het kantoorgebouw zal worden gesloopt. Om eventuele verspreiding van de restverontreiniging of uitdamping naar het gebouw vast te kunnen stellen, zullen jaarlijks grondwatermonsters worden genomen uit de geplaatste peilbuizen. (Bron: www.bodemrichtlijn.nl)

De Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de plantoetsing en handhaving bij nazorg. Ook is aanvullend dossieronderzoek uitgevoerd bij 10 nazorglocaties (incl. de Coupépolder in een apart addendum).

Vraagstelling

Heeft de provincie voldoende grip op de nazorg bij restverontreiniging na bodemsanering?

Conclusies en aanbevelingen

Algemene conclusie: De provincie heeft beperkt grip op de nazorg bij restverontreiniging na bodemsanering.

De provincie heeft haar taak als plantoetser redelijk op orde, maar vult haar taak als toezichthouder/handhaver nauwelijks in. Ook wat betreft de informatievoorziening en registratie zijn verbeteringen nodig. Deze conclusie is gebaseerd op deelconclusies 1 t/m 3.

Deelconclusie 1: Geen juist en volledig overzicht van nazorglocaties, achterliggende informatie is slecht toegankelijk en kenmerken zijn niet volledig geregistreerd.

Het overzicht van de nazorglocaties is niet goed uit de bodeminformatiesystemen te verkrijgen. De onderliggende dossierstukken zijn slecht toegankelijk en een aantal dossierstukken is onvindbaar. Uit het dossieronderzoek blijkt dat de registratie van de kenmerken van de nazorglocaties niet geheel op orde is. Het gaat dan met name om de registratie van gegevens die betrekking hebben op de achtergebleven restverontreiniging. Ook de registratie bij het Kadaster bleek, om verschillende oorzaken, niet volledig te zijn.

Aanbevelingen:

1. *Vraag GS om samen met de omgevingsdiensten het overzicht van nazorglocaties en de archivering van daarbij behorende dossierstukken van de locaties op orde te brengen.*
2. *Vraag GS om samen met de omgevingsdiensten de registratie van nazorglocaties in het bodeminformatie-systeem op orde te brengen.*
3. *Vraag GS om via de omgevingsdienst Haaglanden en het gebruikersplatform van het Kadaster afspraken te maken om de registratie bij het Kadaster te verbeteren.*
4. *Overweeg, in samenspraak met de omgevingsdiensten, om informatie over nazorglocaties publiek toegankelijk te maken, zodat het waarschijnlijker is dat perceeleigenaren en gebruikers goed op de hoogte zijn van de beperkingen.*

Deelconclusie 2: Toetsing van nazorgplannen redelijk op orde, maar niet altijd navolgbaar.

In de praktijk blijkt dat de wettelijke criteria waaraan getoetst moet worden veelal zijn opgenomen in de beschikkingen. De provincie Zuid-Holland hanteert voor het beoordelen van zowel evaluatieverslagen als nazorgplannen een checklist op basis waarvan de beschikking wordt opgesteld. In deze checklist zijn zeven van de tien door de wet gestelde criteria terug te vinden. Bij de onderzochte dossiers zijn niet alle checklists bewaard en zijn ook niet alle aspecten zichtbaar nagegaan, waardoor afwegingen bij besluiten niet altijd herleidbaar zijn. Verder blijkt uit het dossieronderzoek dat in de beschikking op het saneringsplan de expliciete afweging tussen de gekozen saneringsdoelstelling aan de ene kant en de omvang van de nazorg en gebruiksbepalingen aan de andere kant meestal niet is vastgelegd. Daarnaast is de afgesproken nazorg van vóór 2006 niet duidelijk vastgelegd. Ook zijn niet alle vereiste aspecten in de procedure(s) voor het nemen van beschikkingen op het nazorgplan opgenomen.

Aanbevelingen:

5. *Vraag GS om met de omgevingsdiensten ervoor te zorgen dat de evaluatierapporten en nazorgplannen op een uniforme wijze aan alle wet- en regelgeving worden getoetst en dat deze toetsing navolgbaar is.*
6. *Vraag GS om de omgevingsdiensten in de beschikking op het saneringsplan duidelijk te laten maken dat bij de gekozen saneringsdoelstelling de nazorgmaatregelen en gebruiksbepalingen zoveel mogelijk zijn beperkt.*
7. *Vraag GS om met de omgevingsdiensten ervoor te zorgen dat de procedure voor het nemen van beschikkingen op het nazorgplan wordt aangevuld met de ontbrekende aspecten, zoals hoe de evaluatie van de nazorg moet plaatsvinden en hoe de status van nazorglocaties moet worden beoordeeld.*
8. *Vraag GS om de omgevingsdiensten de mogelijkheid mee te laten nemen om, indien de situatie zich voordoet, bij een nazorgplan een financiële zekerheidsstelling te vragen.*
9. *Vraag GS om de omgevingsdiensten, indien een nazorgdossier van vóór 2006 in het kader van toezichtsactiviteiten in beeld is, te laten bekijken of een nieuwe beschikking nodig is.*

Deelconclusie 3: Nauwelijks toezicht op en handhaving van nazorglocaties.

Hoewel in het beleidskader van de provincie is opgenomen op welke wijze toezicht moet worden gehouden op nazorglocaties, blijkt de provincie in de praktijk nauwelijks toezicht te houden. De provincie bezoekt in principe geen nazorglocaties, tenzij sprake is van een klacht of een melding. Er zijn echter volgens de provincie nog nooit klachten of meldingen met betrekking tot nazorglocaties geweest. Het bewaken van tijdige indiening van monitoringsrapportages gebeurt niet en het beoordelen van monitoringsrapportages gebeurt niet of nauwelijks.

Aanbevelingen:

10. *Vraag GS ervoor te zorgen dat de omgevingsdiensten risico-gestuurd gaan handhaven op nazorglocaties.*
11. *Vraag GS ervoor te zorgen dat de omgevingsdiensten bewaken dat monitoringsrapportages tijdig worden ingediend en dat zij deze vervolgens ook beoordelen.*
12. *Vraag GS ervoor te zorgen dat de omgevingsdienst Midden-Holland bewaakt dat spoedig een nazorgplan van de locatie Springerpark wordt opgesteld, dat deze wordt aangeboden ter registratie in het Kadaster en dat periodiek wordt beoordeeld of de schone toplaag nog in stand is.*

Addendum Coupépolder: De provincie heeft redelijk grip op de nazorg bij de locatie Coupépolder.

De provincie heeft haar taak als plantoetsers vrij goed uitgevoerd, maar vult haar taak als toezichthouder/handhaver beperkt in. De registratie is grotendeels op orde. Voor de locatie gelden met name de aanbevelingen 10 en 11.

Meer informatie

Dit onderzoek heeft geresulteerd in het rapport *Nazorg bij restverontreiniging na bodemsanering – provincie Zuid-Holland*. Het rapport vindt u op onze website www.randstedelijke-rekenkamer.nl. In het rapport vindt u ook de reactie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en het nawoord van de Randstedelijke Rekenkamer. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot Ans Hoenderdos, hoenderdos@randstedelijke-rekenkamer.nl, tel. (020) 58 18 585.